

конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми функціонування господарської системи України» 17-18 травня 2019 р. Львів, 2019. С. 49-50.

6. Бурій С. А. Інноваційний потенціал у сфері готельно-ресторанного бізнесу та туризму. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2014. № 5, т. 2. С. 188-192.

7. Малюта К. Г. Фактори інвестиційної привабливості туристичної сфери України. *Modern Economics*. 2019. Вип. 13. С. 168-173. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V13\(2019\)-26](https://doi.org/10.31521/modecon.V13(2019)-26).

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ НА ХАРКІВЩИНІ

Г.Ю. Омельченко, канд. екон. наук, доц.
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Оцінка природно-ресурсного потенціалу (ПРП) певної території є сьогодні актуальною, оскільки з кожним роком посилюється увага до досягнення комплексного економічного і соціального розвитку країни загалом і окремих її регіонів. Рекреаційне господарство, зокрема туризм, може суттєво впливати на соціально-економічний розвиток як окремих регіонів, так і країни в цілому. Про це свідчить і світовий досвід.

Харківська область – один із регіонів України, що славиться своєю природою, має комфортні мікрокліматичні умови, різноманітний ландшафт, унікальну флору і фауну, історико-культурну, архітектурну спадщину, розвинуту мережу транспортного сполучення, достатні людські, матеріальні, у тому числі природно-оздоровчі ресурси, які могли б зацікавити гостей та мешканців області, сприяти активному відпочинку і пізнанню історії краю. Це стимулює залучення інвестицій для забезпечення рекреаційного облаштування території, що вплине не лише на приріст виробництва в індустрії відпочинку і оздоровлення, але й на інші галузі. Слобожанщина – це край з гостинним населенням, де зберігаються і шануються національні традиції. Харківський регіон має великий потенціал щодо розвитку різноманітних видів туризму.

Територія Харківської області багата на природно-рекреаційні ресурси. Мережу об'єктів природно-заповідного фонду Харківської області складають: національний природний парк «Гомільшанські ліси», регіональні ландшафтні парки

«Великобурлуцький степ», «Печенізьке поле» та «Ізюмські луки»; заказники загальнодержавного (Бурлуцький, Катеринівський загальнозоологічні, Вовчанський ботанічний) та місцевого значення, заповідні урочища, пам'ятки природи (у т.ч. Гора Крем'янець, Сад ім. Т.Г. Шевченка), парки-пам'ятки садовопаркового мистецтва загальнодержавного значення (Литвинівка, Краснокутський, Наталіївський, Старомерчинський, Шарівський парки), дендрологічні парки (у т.ч. дендрологічний парк загальнодержавного значення Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва), ботанічні сади (у т.ч. Ботанічний сад загальнодержавного значення Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна), Харківський зоологічний парк загальнодержавного значення тощо. В назвах для зручності прийняття інформації ми зазначаємо назви районів, які використовувалися до адміністративно-територіальної реформи України, яка проводилася в 2020 року.

Національний природний парк (НПП) «Гомільшанські ліси» (утворено у 2004 р., площа 14314,8 га, територія Зміївського, Первомайського районів) має так званий «кліматичний курорт», тобто зону для відпочинку, проведення різноманітних екотурів. У цьому парку, на території Зміївського району, на початку 2000-х років було відкрито першу на Харківщині екологічну стежку для туристів.

Неповторні територіальні комплекси Харківщини – це Дворічанський та Слобожанський (територія якого охоплює Богодухівський і Краснокутський райони) природні парки, які віднесені до НПП України. Мальовничу природу Харківщини прикрашають регіональні ландшафтні парки (РЛП) – природоохоронні рекреаційні установи, які забезпечують умови для організованого відпочинку, це РЛП «Великобурлуцький степ», «Печенізьке поле».

На Харківщині є 3 заказника загальнодержавного значення: Бурлуцький, Катеринівський та Вовчанський. Але, на превеликий жаль, повномасштабне вторгнення росії до України з 24 лютого завдало та продовжує завдавати величезної шкоди людям, інфраструктурі населених пунктів, та неповторній природі, де тривають бойові дії. Саме Великобурлуचना, Дворічанщина, Вовчанський район прийняли на себе і до цих пір відчувають натиск росії. Зараз, навіть, неможливо повністю оцінити вплив війни на довкілля через брак точної інформації. Причин цьому дві. Насамперед, навіть збирати ці дані небезпечно для фахівців, оскільки

тривають активні бойові дії. По-друге, не вся інформація може бути озвучена публічно з тактичною метою.

Рекреаційний потенціал сільського (зеленого) туризму – це сукупність природних, етнокультурних, суспільно-демографічних ресурсів, а також наявної господарської та комунікаційної інфраструктури території, що служать чи можуть служити передумовами розвитку сільського зеленого туризму. До потенціалу сільського туризму ми можемо віднести такі агрооселі: сільська зелена садиба «Садиба майстрів», Тихий кут Екосадиба, Хутір «Воронья Слободка», Зелена садиба, музей-садиба «Українська хата», Фазенда «Виноград», Хутір «Ордовська Слобода» та багато інших. Деякі з господарів, садиби яких знаходяться у відносно безпечній зоні Харківщини, вже сьогодні відновлюють свою роботу та радо запрошують гостей та відпочинок та рекреацію. Туризм Харківщини не є важливим сектором економіки, але область має значний потенціал у сфері відпочинкового, пізнавального, сільського та історичного туризму.

Вивчивши потенціал Слобожанщини, можемо зробити аналіз потенціалу розвитку сільського зеленого туризму Харківської області. Сильними сторонами розвитку є: наявність значного туристичного потенціалу, вигідні кліматичні умови, наявність великих природо-охоронних територій, що впливає на показник екологічного навантаження, наявність сільського населення, яке має змогу розміщувати туристів, наявність особистих селянських господарств та фермерів, які вирощують екологічно чисту продукцію, значна кількість підприємців, здатних адаптуватися до нових умов. В той же час, можна зазначити і слабкі сторони: недостатній розвиток туристичної інфраструктури, відсутність належної підготовки господарів туристичних садіб, проходження міжнародних транспортних коридорів територію області, відсутність туристичного бренду. Така ситуація може проявитись наступними загрозами: зникненням, чи руйнуванням історико-архітектурних пам'яток, відсутністю зацікавленості споживачів у відпочинку, диспропорціями у туристичному навантаженні на певні території, відсутність ринків збуту та відповідних цін на екологічну продукцію та туристичні послуги.

Розвиток сільського туризму має на меті розв'язання соціальних, економічних та фінансових проблем сільських територій. Оцінивши позитивний та негативний вплив розвитку туризму на сільські об'єднані територіальні громади, можемо стверджувати, що позитивний вплив значно вищий.

Список використаних джерел

1. Крисанов Д. Ф. Сільський туризм: здобутки, перешкоди, перспективи / Д. Ф. Крисанов, Л. О. Удова // Агросвіт. – 2009. – № 17. – С. 4-14. Сільський зелений туризм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uzhgorod.net.ua/news>.

2. Сільський зелений туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net>.

3. Омельченко Г. Ю. Моделювання конкурентних стратегій розвитку підприємств сфери сільського зеленого туризму // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Вип. 206 «Економічні науки». 2019. С. 289-297.

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

А.С. Сємейкіна, магістрант
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Глобалізацію можна описати як рух товарів, ідей, цінностей і людей по всьому світу. У сучасному інтегрованому та взаємозалежному світі безліч факторів представляють як можливості, так і загрози для туризму. Термін вперше був використаний для визнання зростаючої взаємозалежності економік і суспільств у всьому світі. Однак глобалізація існувала століттями через розвиток торгових шляхів, включаючи работоргівлю, колонізацію та імміграцію.

Ми можемо розглядати взаємозв'язок між глобалізацією та туризмом з кількох точок зору: глобальна мобільність і легкість подорожей; населення та демографічні тенденції; підвищення обізнаності про нові напрямки. Для цілей цього розділу ми розглянемо розвиток туризму в умовах глобалізації.

Успіхи, досягнуті в транспорті, стали можливими для глобальної мобільності, є особливо значимими. Ці зміни дозволили більшій кількості людей подорожувати частіше за менший час. Сучасні літаки, круїзні лайнери, поїзди та інші види транспорту дозволяють людям швидко і відносно дешево пересуватися. Швидкісні поїзди, системи доріг і навіть міські програми прокату велосипедів дозволяють людям пересуватися, подорожувати та досліджувати світ

Населення продовжує збільшуватися, але не рівномірно по всьому світу. Загальні темпи зростання глобального населення